

Arisaema asperatum

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Arisaema* is een samenstelling van de Griekse woorden *aris*, wat verwijst naar een bepaalde plantensoort (waarschijnlijk de aronskelk), en *haema*, wat bloed betekent. Deze verwijzing naar bloed heeft vaak betrekking op de vlekkenpatronen op het blad of de stengels die bij diverse soorten binnen dit geslacht voorkomen. De soortaanduiding *asperatum* is afgeleid van het Latijnse woord *asper*, wat ruw of oneffen betekent. Dit is een zeer treffende beschrijving voor een van de meest kenmerkende eigenschappen van deze plant: de pseudostengel (schijnstam) is namelijk niet glad, maar bezet met vele kleine, ruwe wratjes of stekeltjes, waardoor deze als schuurpapier of een rasp aanvoelt.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Liliopsida
- Orde: Alismatales
- Familie: Araceae
- Geslacht: *Arisaema*
- Soort: *Arisaema asperatum*

Synoniemen

Volgens de toonaangevende database van Kew Gardens is de geaccepteerde naam *Arisaema asperatum*. In het verleden zijn er echter beschrijvingen geweest die nu als synoniem worden beschouwd. Een belangrijk heterotypisch synoniem is *Arisaema cochleatum*. In oudere botanische literatuur of bij specifieke lokale variaties kan men deze naam nog wel eens tegenkomen, maar taxonomisch gezien vallen deze planten onder de soort *Arisaema asperatum*.

Variëteiten en cultivars

Er zijn van *Arisaema asperatum* weinig officieel geregistreerde cultivars in de handel. De plant wordt voornamelijk als botanische soort verkocht. Binnen de soort bestaat er echter wel variatie in de intensiteit van de stengelkleur en de dichtheid van de wratjes op de stengel. Soms worden selecties aangeboden met aanduidingen die verwijzen naar de vindplaats in China, omdat populaties uit verschillende provincies lichte verschillen kunnen vertonen in hoogte of bloeitijd. Echte cultivarnamen zijn zeldzaam, in tegenstelling tot bij de populairdere *Arisaema consanguineum*.

Familie

De plant behoort tot de aronskelkfamilie, oftewel de Araceae. Deze familie staat bekend om zijn karakteristieke bloeiwijze met een spadix (bloekolf) en een spatha (schutblad). Het geslacht *Arisaema* vormt binnen deze familie een grote groep van voornamelijk Aziatische knolgewassen die geliefd zijn bij verzamelaars van schaduwplanten.

Hoogte

Arisaema asperatum is een robuuste plant die doorgaans een hoogte bereikt tussen de 40 en 80 centimeter. Onder zeer gunstige omstandigheden, in diepe, humusrijke grond en op een beschutte locatie, kunnen exemplaren soms doorgroeien tot bijna een meter hoogte. De statige opbouw van de plant zorgt ervoor dat deze verticaal goed zichtbaar is in een border met lagere bodembedekkers.

Bloemkleur

De bloeiwijze wordt gevormd door een schutblad (spatha) dat meestal donkerpaars tot bruinachtig van kleur is, voorzien van duidelijke verticale witte of groenachtige strepen. De binnenkant van het schutblad is vaak lichter van kleur. De bloeikolf (spadix) zit verborgen in de buis en is doorgaans bleekgroen tot witachtig. De bloem is minder uitbundig gevormd dan bij sommige andere soorten, maar de strikte strepen maken het een elegante verschijning.

Bladkleur

Het blad is, naast de ruwe stengel, een van de sierlijkste onderdelen van de plant. *Arisaema asperatum* vormt meestal één enkel, groot blad dat radiaal (waaivormig) is samengesteld uit meerdere smalle deelblaadjes (doorgaans 7 tot 15). De kleur is frisgroen tot donkergroen. De pseudostengel, die het blad draagt, is de ware blikvanger: deze is niet alleen ruw van textuur, maar vaak ook getekend met een opvallend vlekkenpatroon in tinten van roodbruin, groen en paars, wat doet denken aan de huid van een slang.

Bloeiperiode

De bloei vindt plaats in het voorjaar, meestal in de maanden april tot juni. De exacte timing hangt af van de temperatuur in het vroege voorjaar. Na de bloei ontwikkelt de plant, indien bestoven, in de late zomer een kolf met bessen die bij rijping fel oranje-rood kleuren. Deze bessenkolven blijven vaak staan nadat het blad al begint af te sterven.

Standplaats

Deze soort prefereert een plek in de halfschaduw tot schaduw, vergelijkbaar met zijn natuurlijke habitat in bosrijke gebieden. De bodem moet rijk zijn aan organisch materiaal (humus), goed vocht vasthouden, maar absoluut goed doorlatend zijn. Stagnerend water rond de knol, vooral in de winter, is funest en leidt tot rot. Een lichte, bosachtige grondstructuur is ideaal.

Herkomst

Arisaema asperatum is inheems in China. Het verspreidingsgebied beslaat de provincies Hubei, Hunan, Henan, Shaanxi en Sichuan. De plant groeit daar in loofbossen en op beschaduwde hellingen, vaak op hoogtes tussen de 1200 en 2400 meter boven zeeniveau.

Soort gewas

Het is een kruidachtige, overblijvende plant die overwintert als een ondergrondse knol (geofyt). In het najaar trekt de plant zich volledig terug in de grond. De knol is relatief rond en vormt het reserveorgaan waarmee de plant de koude wintermaanden en eventuele droge periodes overleeft.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering vindt voornamelijk plaats via zaad. De rode bessen bevatten de zaden, die na het schoonmaken direct gezaaid kunnen worden. Daarnaast vormt de plant na verloop van tijd nevenknollen (offsets) aan de moederknol. Deze kunnen in de rustperiode (najaar of vroege voorjaar) voorzichtig worden losgemaakt en apart worden opgeplant om uit te groeien tot nieuwe volwassen planten.

Klimaatzone

De plant is redelijk winterhard en geschikt voor zones 6 tot 9. In het Nederlandse en Belgische klimaat is *Arisaema asperatum* doorgaans winterhard in de volle grond, mits de drainage in orde is. Het wordt sterk aanbevolen om in de winter een laag bladeren of compost als mulch aan te brengen. Dit beschermt de knol tegen extreme vorst en voorkomt dat de grond te veel uitdroogt of dichtslaagt.

Insecten

Zoals de meeste soorten binnen dit geslacht wordt *Arisaema asperatum* bestoven door kleine vliegjes, specifiek paddenstoelmuggen en rouwmuggen. De bloem werkt als een val; insecten worden gelokt door specifieke geuren. Bij mannelijke bloemen kunnen de insecten ontsnappen via een opening onderin de spatha, waarbij ze stuifmeel meenemen. Bij vrouwelijke bloemen ontbreekt deze uitgang vaak, waardoor de insecten gevangen blijven en zo de stamper bestuiven.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:85601-1>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur	<i>Arisaema</i> (bloed aronskelk), <i>asperatum</i> (ruw/oneffen)
Taxonomie	Rijk: Plantae, Stam: Tracheophyta, Klasse: Liliopsida, Orde: Alismatales, Familie: Araceae, Geslacht: <i>Arisaema</i> , Soort: <i>Arisaema asperatum</i>
Synoniemen	<i>Arisaema cochleatum</i>
Variëteiten en cultivars	Geen bekende cultivars; verhandeld als botanische soort
Familie	Araceae (Aronskelkfamilie)
Hoogte	40 tot 80 cm (soms tot 100 cm)
Bloemkleur	Paarsbruin met witte/groene strepen
Bladkleur	Groen, radiair samengesteld; steel is ruw en gevlekt (slangenhuid-effect)
Bloeiperiode	April - Juni
Standplaats	Halfschaduw tot schaduw; humusrijke, goed doorlatende bosgrond
Herkomst	China (Hubei, Hunan, Henan, Shaanxi, Sichuan)
Soort gewas	Overblijvende geofyt (knolgewas)
Vermeerderingswijze	Zaad en nevenknollen (offsets)
Klimaatzone	Zone 6 - 9
Insecten	Paddenstoelmuggen en rouwmuggen (Diptera)